

XXVI З'ЇЗДУ КПРС—ВІДМІННЕ НАВЧАННЯ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За наукові каряди

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видається з 1933 р. № 2 (1416).

16 СІЧНЯ 1981 РОКУ.

Виходить щотижня.

КРОКУЄ ЗИМОВА СЕСІЯ ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ

Розпочалась сесія у студентів-математиків. Студенти III курсу відділення математики підійшли до цього етапу на високому рівні підготовки. Ліквідували заборгованості ті, хто був недопущений до зимової сесії через незадовільні оцінки під час атестаційних перевірок.

Першим іспитом став предмет марксистсько-ленинської філософії. Екзаменатор, старший викладач К. М. Ляльчук відзначив успіхи студентів групи алгебри та геометрії, де всі студенти успішно склали екзамен. А от у

групі вищої математики лише одна студентка не справила з об'ємом програми і отримала незадовільну оцінку.

З 54 студентів курсу шість отримали «відмінно», — 25 — склали іспит на «добре».

Найвищих оцінок звані досягли І. Столбова, З. Лисенко, І. Бурдман, Л. Гліччова, М. Баркан, Л. Нисінман.

В. КРУГЛОВ,
заст. декана
по відділенню
математики.

НЕ ПІДВЕЛИ

нок «відмінно» і 5 — «добре». Серед них, хто виявив найвищий рівень знань О. Мішкевич, В. Харченко, І. Кокоріна, Г. Волкова, М. Іванова.

Слід відзначити і успіх групи астрономів, де з 10 студентів групи — 7 отримали відмінні оцінки.

Наш кор.

Рости ідейно і духовно

От і минуло новорічне свято, настав 1981 рік. Враження таке, ніби ти все в своєму житті починаєш спочатку — з нуля. Бо, й справді, всі трудові здобутки, якими ще недавно ти гордився, сьогодні заразовані до минулого, сьогодні треба працювати заново і набагато краще, ніж учора. Тож готовиться успішно скласти сесію, порадуй своїми успіхами Батьківщину, рідну Комуністичну партію, XXVI з'їзд, готовиться відразу і до наступних цікавих подій і дат навесні, до літньої сесії, до прекрасних будівельних загонів, яких чекають і заводи Криворіжжя, і будови Сибіру, і місто-пам'ятник Гагарін. Гори, твори, дерзай! Бо кому ж, як не молодим, іти вперед величими кроками?...

Саме про це і говорили

ми, студенти II курсу юридичного факультету, III групи, на перших в цьому році комсомольських зборах. Цікаво, гаряче виступали комсомольці, зокрема, Анатолій Верховець, ставлячи перед колективом нові завдання. А коло питань, яке хвилює молодь, дуже велике. Так, одне з них стосувалось роботи гуртка КПРС, на якому ми на першому ж засіданні вирішили обговорити корисну і значиму книгу Усачова «Міжнародна розрядка і радянсько-американські відносини».

На черзі в житті нашого колективу — нові питання нове гаряче їх вирішення, що й даст можливість нам щодня рости ідейно і духовно.

М. ЧЕРЕПАНЕНКО,
комсорг III групи.

КОНЦЕРТ ДЛЯ ВІЙСЬКОВИХ МОРЯКІВ

11 січня в приміщенні Одеського матроського клубу силами художньої самодіяльності ОДУ дано шефський концерт для військових моряків.

Концерт пройшов на високому художньому рівні. З великим успіхом виступив студентський театр естрадних мініатюр під керівництвом В. В. Крапиви і естрад-

ний колектив (керівник Л. І. Левітін).

Колектив художньої самодіяльності університету нагороджений грамотою за активну участю в культурно-масовій роботі серед особистого складу Одеського гарнізону. Заплановано провести декілька шефських концертів у військових частинах, підшефних колгоспах та школах.

А. ГАШКОВ.

В. М. ТОЦЬКИЙ—ДОКТОР НАУК

На засіданні спеціалізованої Вченої Ради Київського інституту біохімії АН УРСР 22 грудня 1980 року успішно захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора біологічних наук декан біологічного факультету, завідувач кафедрою генетики і молекулярної біохімії доцент Владлен Миколайович Тоцький. Після закінчення середньої школи з золотою медаллю та з відзнакою Одеського медичного інституту В. М. Тоцький працює лікарем в сільській лікарні. Але потяг до науки знову привів його до Одеського медичного інституту, де він у 1964 році закінчив аспірантуру і успішно захіщає кандидатську дисертацію. В Одеському держуніверситеті Владлен Миколайович розпочав свою педагогічну діяльність в 1965 році на тільки що відкритій кафедрі біохімії, де він активно включається в організацію учебового процесу та наукової роботи кафедри.

Коли ж з'явилася необхідність надати допомогу в галузі біохімії Монгольському державному університету, то виїхав на нього. Працюючи в Монголії у 1968—1970 роках, Владлен Миколайович зробив значний внесок у розвиток наукових досліджень, вивчаючи біохімічну цінність білків кобилячого молока та кумису. Його робота була високо оцінена ювілейною медаллю «За доблестний труд».

Після повернення в рідний університет, В. М. Тоцький активно включається у вивчення механізмів транспорту коферментних вітамінів через біологічні мембрани. Наслідком десятирічних досліджень стала докторська дисертація «Мембраний транспорт деяких коферментних вітамінів». Ним проведена колосальна робота по узагальненню і аналізу літературних даних світової науки про механізми транспорту вітамінів в організмі, яка вилілась в опубліковану монографію «Транспорт жирорастворимих вітамінів». Ця монографія знайшла високу оцінку наукової громадськості і представлена на присвоєння премії ім. академіка А. В. Паладіна.

В. М. Тоцьким завершена також робота над другою монографією «Транспорт водорастворимих вітамінів». Взагалі ним надроздільно біля шестидесяти наукових праць.

В. М. Тоцький вміло та щедро передає багатий науковий досвід та знання сво-

їм учням. Дипломні роботи його студентів відзначаються високим науковим рівнем та оригінальністю постановки досліджень. Під його керівництвом виконані та захищені кандидатські дисертації викладачі Монгольського університету Намсрай і аспірантка Ольшанецька В. А.

Свою наукову працю Владлен Миколайович Тоцький вміло поєднує з великою громадською та адміністративною роботою. Протягом останніх семи років — він незмінний декан біологічного факультету. З 1977 року Тоцький В. М. очільє кафедру генетики і молекулярної біохімії, де багато уваги приділяється удосконаленню фундаментального підготовки студентів.

Вступивши в 1972 році до лав Комуністичної партії, доц. Тоцький В. М. багато уваги приділяє профспілковій та партійній роботі, неодноразово обирається членом партійного бюро факультету, а 11-ю партійною конференцією Одеського держуніверситету його обрано членом партійного комітету.

Висока ерудиція, глибокі знання біохімії, велика цілеспрямованість, які поєднуються з принциповістю і вимогливістю до себе та інших — ось ті риси, що притаманні цій людині, за що вона заслуговує любов студентів та повагу колег.

Колектив біологічного факультету широю віткою вітає декана факультету, завідувача кафедрою генетики і молекулярної біохімії доцента Владлена Миколайовича Тоцького з успішним захистом докторської дисертації та бажає йому нових творчих успіхів.

Професор кафедри генетики і молекулярної біохімії

ПРИСТЕР Б. С.
Заст. декана біологічного факультету, доцент
ФУРМАН О. К.

Голова профбюро факультету, доцент
БОНДАРЧУК Н. Г.

КРАЩІ КОМСОРГИ ОДУ

Студентка IV курсу хімічного факультету Наталка Дідук — бере активну участь в громадському житті курсу, факультету. У всякий справі вона проявляє ініціативність, величі організаторські здібності.

В ІНТЕРЕСАХ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ

7 січня на хімічному факультеті відбулися партійні збори з порядком денним: «Основні напрями економічного і соціального розвитку СРСР на 1981—1985 роки і на період до 1990 року» і завдання хімічного факультету.

З доповідю виступив доцент кафедри історії КПРС **А. Л. Піщевський**. У промові він вказав на величезне значення опублікування проекту Основних напрямів, зупинившися на діяльності методологічних семінарів факультету.

З наукових позицій

160-й річниці від дня народження Фрідріха Енгельса, одного з основоположників марксизму, вождя і вчителя міжнародного пролетаріату, друга і соратника Карла Маркса, була присвячена наукова студентська конференція, що відбулася на біологічному факультеті. Вступне слово виголосила доцент кафедри політекономії Л. А. Левченко. Потім з доповідю «Життєвий шлях Ф. Енгельса» виступив студент IV курсу Проценко Володимир. Про велику дружбу і постійну творчу співпрацю Енгельса з Марком, що продовжувалася 40 років, розповіла Певнова Ольга.

Тема — Енгельс як економіст — відрізняється не лише великою смішністю і складністю, але й багатоплановістю. Два аспекти економічної спадщини висвітлили у своїх виступах Голубєва Тетяна та Владова Надія. Вони розповідали про роль Енгельса у формуванні та розвитку пролетарської політекономії, про те, як після смерті свого великого друга Ф. Енгельс доопрацював і видав II і III томи марксово-го «Капіталу». Цією працею він займався майже до кінця свого життя і спорудив своєму генеальному другові величний пам'ятник, на якому мимохіт невітравними рисами вирізьбив своє власне ім'я. Дійсно, ці два томи «Капіталу» — праця двох: Маркса і Енгельса.

Ф. Енгельс, як і К. Маркс, не був кабінетним вченим. Одночасно з теоретичною роботою вони керували практикою робітничого руху, виступали організаторами революційної партії пролетаріату, відіграли головну роль в реорганізації «Союзу справедливих» у «Союз комуністів». Про це йшла мова у виступі Сосновського Ігоря.

Життя і діяльність Ф. Енгельса перекондові показують його видатну роль у розробці бессмертної марксистської теорії, стратегії і тактики пролетаріату, об-

ґрунтуючи його всесвітньо-історичної ролі творця нового суспільства, а також у створенні революційної партії. Про розвиток робітничого класу Латинської Америки в сучасних умовах, ступінь його організованості, зростання його політичної свідомості, активності як результат оволодіння спадщиною К. Маркса, Ф. Енгельса, В. I. Леніна говорив у своєму виступі Освальдо Васкес.

Огляд наукової спадщини Енгельса розкриває багатство ідей, різноманітність інтересів, глибину проникнення в процеси економічного розвитку людства. Проблеми економічної науки він ставив і висвітлював в тісному зв'язку з великим колом питань філософії, політики, стратегії і тактики робітничого руху. Дуже захоплювала Ф. Енгельса сфера природознавства. На цій грани таланту Енгельса зупинився у своєму виступі Чорний Сергій.

Натхнено декламувала вірши, присвячені Ф. Енгельсу, Шульгіна Алла.

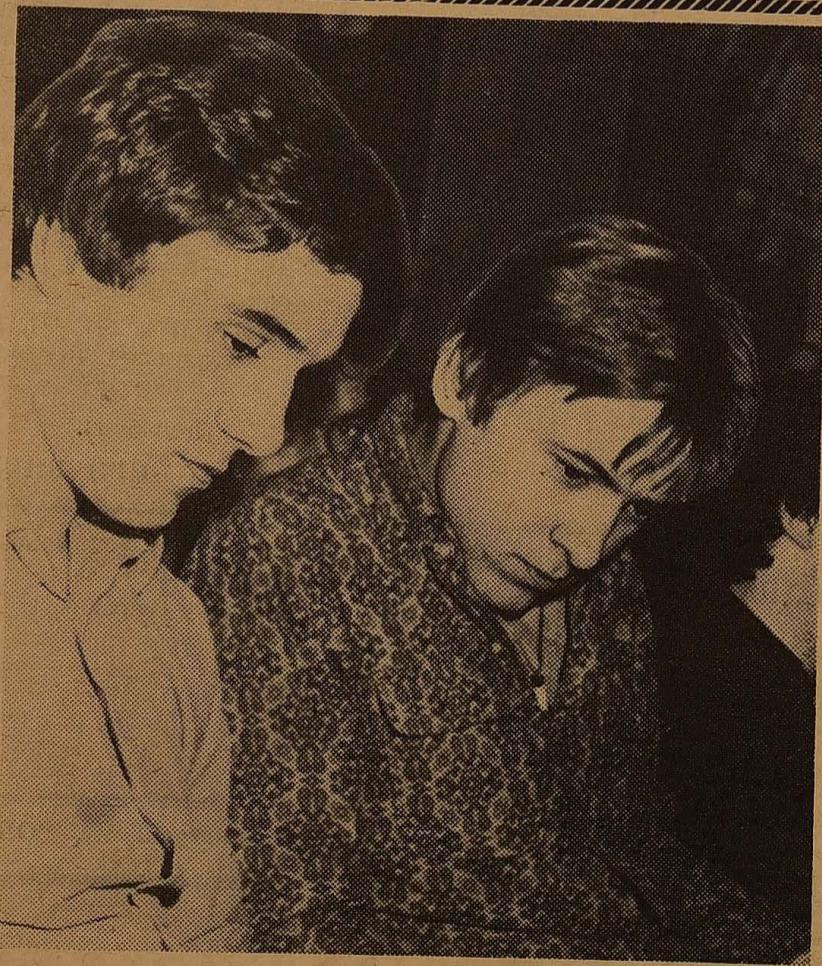
Потім всі виступаючі відповідали на численні питання присутніх. Жаво пройшло і обговорення виступів, у якому взяли участь Конде Намууду, Рицко Віктор, Григоренко Лариса, Шулукідзе Ліонела. В обговоренні взяла участь і заступник декана біологічного факультету доцент О. К. Фурман.

Великий інтерес в учасників конференції викликало знайомство перед початком конференції та в перерві зі стендом, присвяченим життю і творчості Фрідріха Енгельса, з виставкою книг ганіального мислителя.

Значну допомогу виступаючим у підготовці доповідей подали доцент Левченко Л. А., асистенти Примаченко І. Ф., Шульженко О. В.

В роботі конференції взяла участь секретар парторганізації біологічного факультету Н. К. Бочарова.

Валерій ГЕРАСИМОУК,
студент IV курсу

ТАК БАГАТО КОРИСНИХ СПРАВ

Студенти з Чехословаччини проводять багато цікавих зустрічей, підтримують тісні зв'язки з заводом «Кислородмаш». Часті гости вони і в Чорноморському пароплавстві.

Студенти з братньої Чехословаччини створили гурток народного танцю, вокально-інструментальний ансамбль, гурток народної пі-

сні, особливо слід відзначити діяльність фотогуртка. Засідання гуртка проводиться два рази на місяць у гуртожитку № 3.

Роботи студентів гуртка відзначалися на різних фото-виставках.

Пропонуємо вашій увазі декілька робіт цього гуртка.

Л. ЛІЩУК.

ЗВІТУЮТЬ САМОДІЯЛЬНІ МИТЦІ

ку, — «Жити в дружбі на землі, мир і волю берегти!»

Оглядаючи експонати виставки, переконуєшся у прагненні їх авторів осмислити

і відтворити людську працю

як творчість. Не випадково

на одній із віз виведено крилатий вислів поета «Ми прагнуємо, що в творчість

перейшла». Також відчутне і друге прагнення митців — допомогти людям піднести

свою трудову діяльність на мистецький рівень. Про це

говорять, наприклад, оригінальні картини В. Шакайди

«Ковалі» і «Заграли музички», композиція «Стогування», виготовлена утіннями се

редньої школи № 14 м. Ізмаїла, килими народних умільців із Огородного Болградського району. Цим же

підлям служать картини і

розписи Р. Палецького, Н.

Котлярової, П. Коноваленка,

різного жанру роботи студійців Одеського педінститу

ту. ім. К. Д. Ушинського.

Уважно розглядали відвідувати малюнки учительки

Лариси Бабинець («Мальва»),

«Весняний акорд») та малюнки її вихованців села

Троїцьке Любашівського

району, картини П. Коноваленка «Мавка і Лукаш»,

«Кубок з гілочками». Довго

затримувались відвідувачі

біля картин талановитого

художника В. Шалайди —

«Забуті предки», «Козак і

чорт», «Сопілка», «Був у мене кінь» (дерево, різба, розпис).

Над підготовкою і проведенням згаданого вище огляду праця самодіяльних митців багато пропрацювали головний методист Будинку народної творчості С. С. Шевелев та методист В. М. Краснощок. Також відзначимо активну участь в організації виставки доцента Одеського університету П. Т. Маркушевського. Він, як відомо, давно вже колекціонує твори народних умільців, старовинні інструменти тощо. Так на цей раз були представліні з його колекції: бандура роботи С. Ридванського та І. Шаргородського, гуцульська трембіта, кераміка, старовинний козацький пояс, прялки, рушники. Та чи не найбільшою цінністю з його надбань є колекція народних писанок, зібраних в усіх областях республіки.

Особливий інтерес до виставки виявили студенти філологічного факультету. Ось вони зупинилися біля окремого відділу, в якому представлені статті, дослідження і публікації з питань фольклору, етнографії, народного театру. Зокрема їх увагу привернули статті та публікації науковця П. Т. Маркушевського про партизанський фольклор років війни, про народну драму «Трон», писемну творчість і ряд інших.

Записи в книзі відвідувачів говорять про успіх виставки, серед цих записів є й доречі зауваження та побажання. На користь виставки говорить і той факт, що ряд її експонатів було відібрано і відправлено в братню Румунію на ювілейну виставку-свято народного мистецтва.

В. ШАПОРЕНКО.

ПЕРЕВІРТЕ СВОЇ БІЛЕТИ

У м. Вітебську 27 грудня відбудеться розиграння тиражу 2-го випуску 1980 р. лотереї ДТСААФ. На білети, придбані в комітеті ДТСААФ нашого університету, випали

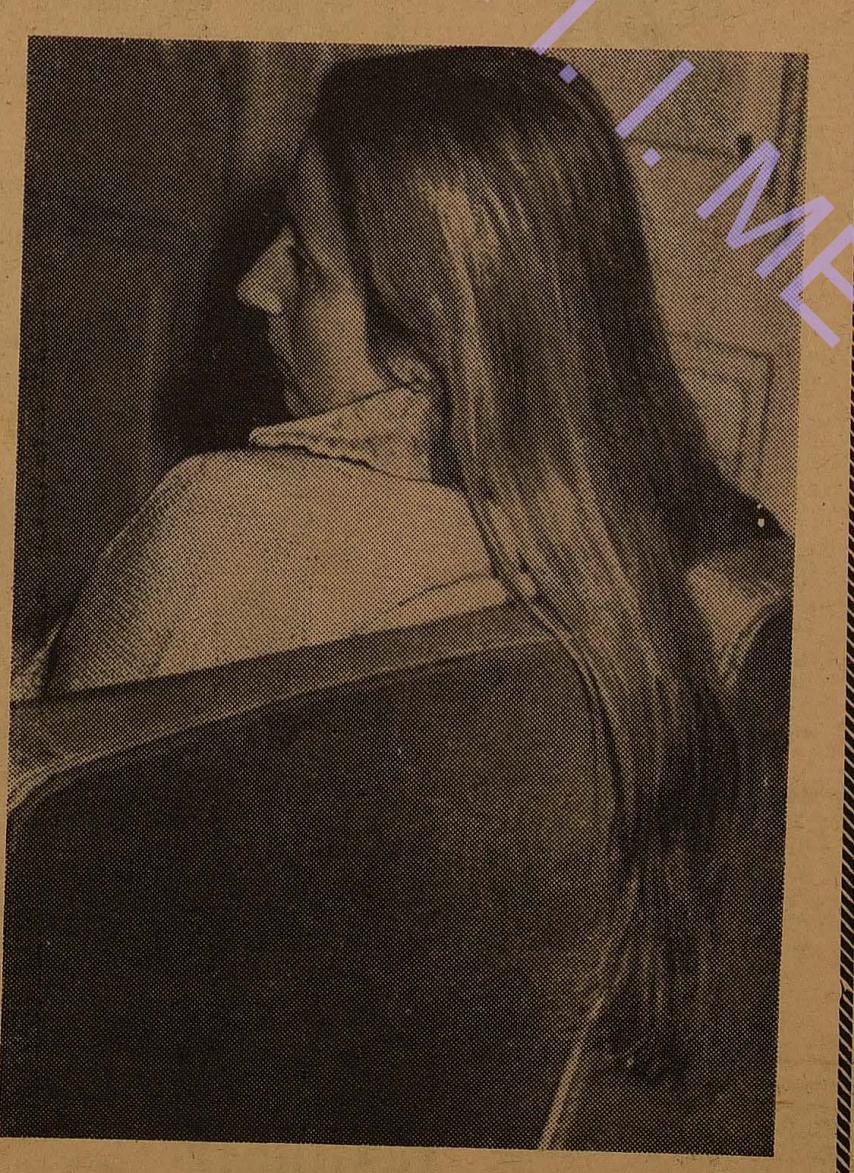
такі виграші: чотири електрофонічні програвача, один

надувний човен, одна туристська палатка, один радіопрограмувач, один мотоцикл

«Урал» з коляскою.

Купуйте білети лотереї ДТСААФ. Цим самим ви сприятимете зміцненню обороноздатності нашої країни.

Г. АХЛАМОВ.

Наукова конференція

На IV курсі філологічного факультету відбулась наукова студентська конференція з політекономії, присвячена обговоренню проекту ЦК КПРС до XXVI з'їзду КПРС.

Були заслухані доповіді: Лариси Ігнашеної «Основні напрямки розвитку народного господарства на 1981—1985 роки і на період до 1990 року», про теми зростання економіки в XI п'ятирічці; «Закон впереджуваючого розвитку виробництва засобів виробництва», Трини Чернявської «Розвиток аграрно-промислового комплексу у світлі проекту ЦК КПРС до XXVI з'їзду партії», Олени Качур «Зростання матеріального благоустрою народу в XI п'ятирічці».

В усіх доповідях дано глибоке теоретичне обґрунтування проблемних питань, які містяться в проекті Основних напрямів. Присутні на конференції студенти, викладачі обговорили доповіді. У обговоренні взяли активну участь, студенти Є. Галько, Л. Фоміна та інші. Керівник студентського наукового гуртка доцент В. Ю. Мараховський дав високу оцінку доповідям.

**О. КАЧУР,
студентка IV курсу**

3 стор.

ПОВЕРНІТЬ КНИГУ

Незручно нагадувати багальну істину, що університетська наукова бібліотека — державна установа, яка містить велику культурну цінність і має свої правила користування цими цінностями.

Та деякі читачі грубо нехтують такими правилами, плютаючи сусільну власність з особистою. В портфелі товариського суду університету (є такий орган при місцевому) є нецікавий список — в ньому близько 50 прізвищ товаришів, які тримають вдома бібліотечні книги від 2 до 12 років і не бажають ні повернати їх, ні переформати, не зважаючи на неодноразові нагадування працівників бібліотеки. Ось деякі приклади.

Професор М. затримує 23 книги від 4 до 11 років. Серед них є рідкісні видання, за ними утворилася велика давня черга інших читачів, але становище їх безнадійне.

Доцент П. 12 років тримав вдома бібліотечні книги, а коли нарешті приніс деякі з них, то виявилось, що дві книги погризли миші! Природно запитали: хто ж користувався ними — тов. П. чи його миші?

Професор Р. затримує 9 книг від 3 до 9 років, не бажаючи їх ні повернати, ні переформати. Тож стосується професора Т. (23 книги — 3 роки). Та інших.

Хочеться нагадати всім цим товаришам, що така поведінка не сумісна з поведінкою радянського вченого-педагога.

Дуже прикро говорити про такі речі на фоні благородних вчинків колишніх наших викладачів, які подарували свої особисті бібліотеки рідному університету. Це —

доцент, колишній завідувач кафедрою фізичної географії Федір Євстафійович Петрун (1894—1963 рр.), який заповів науковій бібліотеці університету 400 своїх книг — тепер вони складають «фонд Петруна».

Це — професор Артем Григорович Готалов-Готліб, колишній завідувач кафедрою історії стародавнього світу і археології, який подарував бібліотеці 652 книжки.

Це — професор Іван Іванович Пузанов — відомий біолог (колишній завідувач кафедрою зоології хребетних, доцент А. А. Москленко та багато інших).

Низький уклін цим чудовим ученим, які турбувались і про нас з вами, і про наших наступників!

На жаль, я не можу похвалитись перед читачами газети, що бібліотечна справа — єдина в нашому портфелі. Є й інші справи, серед яких варто назвати злочинну безтурботність нашої господарчої частини. Подивіться, до чого вона довела новий учбовий корпус, скільки державних коштів загинуло через її безвідповідальність! А в якому стані наше електроенергостанство: живемо не тільки без телефонів, а й без дзвінків?

Тільки це, мабуть, уже матеріал не для фейлетона.

Примітка: В останню годину в наукової бібліотекі мене повідомили, що деякі боржники почали здавати книги. Тому ми не називамо їхніх імен (як було задумано спочатку).

М. ШВЕЦЬ,
голова товариського
суду ОДУ,
доцент мехмату.

Міцніють шефські зв'язки

В роботі шефського сектора механіко-математичного факультету бере участь велика кількість студентів. У підшефних школах, ПТУ вони проводять спортивні змагання, екскурсії, походи, різноманітні тематичні вечо-

ри. Велику увагу тут приділяють проведенню бесід на політичні, моральні та етичні теми.

Галина ПОНОМАРЕНКО,
студентка I курсу
мехмату.

БЕРЕЖІТЬСЯ: ГРИП

Грип — гостре інфекційне захворювання, яке відрізняється великою заразливістю і періодичними повторюваннями.

Джерелом інфекції грипу є хвора людина. Вірус грипу знаходиться, головним чином, на слизистих оболочках носа та горла хворого, при чханні, кашелі і розмові потрапляє в повітря разом з крапельками слюни, або носового слизу. Таким чином, хворий всюди розповсюджує вірус грипу: в повітрі, на підлозі, стінах та інших предметах.

Прихованій період хвороби — 1—2 дні. Грип — це типова інфекція органів дихання з повітряно-крапельною передачею. Зараження відбувається при безпосередньому контакті хворих зі здоровими в квартирі, на підприємстві, в тролейбусі, трамваї, школі і т. д. Хвороба починається раптово, різким ознобом, за яким підвищується температура до 38—39 і навіть до 40 градусів. При цьому хворий починає відчувати сильний головний біль, переважно в лобовій частині, скронях, в глазницях. Ломоту у всьому тілі, хворобливість пояснюють. Розвивається недомагання і упадок сил, втрачається апетит, хворий апатичний, сонливий, червоніють обличчя і очі, шкіра гаряча на дотик, то-

мітно волога: одночасно з лихоманкою з'являється нежить, неприємне відчуття сухості в роті, сухий кашель та ін.

Дуже часто грип ускладнюється запаленням легенів, середнього вуха. Іноді під час хвороби спостерігається носова кровотеча.

В окремих випадках грип викликає ускладнення у вигляді ураження серця, нирок, мозку та мозкових оболочок.

Найкращим способом боротьби з вірусним грипом є ізоляція хворого. Хворого необхідно ізольувати в квартирі, або в окремій кімнаті за ширмою. В кімнаті, де перебуває хворий, необхідно час від часу проводити волого обробку із застосуванням 0,2 процента розчину хлораміну, або хлорного вапна. Всі металеві і скляні предмети, які були в користуванні хворого, слід обробити кип'ятком. Використані носові хусточки замочувати у розчині 0,2 хлораміну.

I. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

ЩО ЧИТАТИ З КУРСУ

«ОСНОВИ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»

(Продовження. Початок в номерах №№ 38, 39, 40).

Русские писатели об изобразительном искусстве (составили: Л. А. Гессен, Н. Г. Островский), — Л., Художник РСФСР, 1976.

До збірника ввійшли судження про мистецтво К. Н. Батюшкова, О. С. Пушкіна, М. В. Гоголя, І. С. Тургенєва, А. П. Чехова, О. М. Горького та інших.

Великий інтерес викликає література, яка розповідає про шляхи розвитку художньої культури людства, мистецтво видатних епох, творчість багатьох майстрів. Переирахуємо найбільш відомі видання:

ДМИТРИЕВА Н. А. Краткая история искусств: Очерки. — М., Искусство, 1969—1975.

Выпуск I. От древнейших времен по XVI век — II-е изд., 1969.

Выпуск II. Северное Возрождение; Страны Западной Европы XVII—XVIII веков; Англия; Россия XVIII века. 1975.

С ВЕКОМ НАРАВНЕ — М., Молодая гвардия, 1966—1977.

Т. 1. Рассказы о картинах, 1966.

Т. 2. Рассказы о картинах, 1969.

Т. 3. Книга о скульптуре, 1974.

Кн. 4. Рассказы о мастерах западноевропейской живописи — от Леонардо до Пикассо, 1977.

ЛЮБИМОВ Л. Д. Искусство древнего мира. — М., Просвещение, 1971.

ЛЮБИМОВ Л. Д. Искусство Западной Европы: Средние века. Возрождение в Италии. Книга для чтения. — М., Просвещение, 1976.

ЛЮБИМОВ Л. Д. Великая живопись Гидерландов: Очерк. — М., Дет. лит., 1963.

ЛЮБИМОВ Л. Д. Искусство древней Руси: Византийская художественная система. Фундамент древнерусской художественной культуры. Киевская держава. Владимира-Суздальская твердыня. О значении и судьбах древнерусской иконописи. Господин Великий Новгород. Москва. Семнадцатый век. Книга для чтения. — М., Просвещение, 1974.

РАКОВА М. М. Русское искусство I половины XIX века. — М., Искусство, 1975.

ОЧЕРКИ современного советского искусства: Сборник статей по архитектуре, живописи, графике и прикладному искусству (АН СССР. Институт истории искусств Министерства культуры СССР). — М., Наука, 1975.

Прихованій період хвороби — 1—2 дні. Грип — це типова інфекція органів дихання з повітряно-крапельною передачею. Зараження відбувається при безпосередньому kontaktі хворих зі здоровими в квартирі, на підприємстві, в тролейбусі, трамваї, школі і т. д. Хвороба починається раптово, різким ознобом, за яким підвищується температура до 38—39 і навіть до 40 градусів. При цьому хворий починає відчувати сильний головний біль, переважно в лобовій частині, скронях, в глазницях. Ломоту у всьому тілі, хворобливість пояснюють. Розвивається недомагання і упадок сил, втрачається апетит, хворий апатичний, сонливий, червоніють обличчя і очі, шкіра гаряча на дотик, то-

мітно волога: одночасно з лихоманкою з'являється нежить, неприємне відчуття сухості в роті, сухий кашель та ін.

Дуже часто грип ускладнюється запаленням легенів, середнього вуха. Іноді під час хвороби спостерігається носова кровотеча.

В окремих випадках грип викликає ускладнення у вигляді ураження серця, нирок, мозку та мозкових оболочок.

Найкращим способом боротьби з вірусним грипом є ізоляція хворого. Хворого необхідно ізольувати в квартирі, або в окремій кімнаті за ширмою. В кімнаті, де перебуває хворий, необхідно час від часу проводити волого обробку із застосуванням 0,2 процента розчину хлораміну, або хлорного вапна. Всі металеві і скляні предмети, які були в користуванні хворого, слід обробити кип'ятком. Використані носові хусточки замочувати у розчині 0,2 хлораміну.

I. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

КУЧЕРЕНКО Г. Подвиги рожденное, к подвигу возвращающее. — М., Изобразительное искусство, 1971.

Про військово — патріотичну тему в радянському образотворчому мистецтві

Продовжити знайомство з образотворчим мистецтвом допоможе бібліографічний посібник: **ИСКУССТВО ВСЕМ: Беседы о книгах**. — М., Книга, 1972, а також серія вказівників: **ВОЯКИНА С. М.** Русское изобразительное искусство и архитектура. — М., Книга, 1970; **ВОЯКИНА С. М.** Советское изобразительное искусство. — М., Книга, 1972; **ВОЯКИНА С. М.** Из истории зарубежного изобразительного искусства. — М., Книга, 1975.

За способами відтворення дійсності, художніми завданнями, а також специфічними засобами творення образу образотворче мистецтво поділяється на живопис, скульптуру і графіку. До них примикає архітектура і декоративно-прикладне мистецтво.

ЛАЗАРЕВ М. П. Професия — художник. — М., Знание, 1976.

Книга побудована за розділами, кожен з яких присвячений певному жанру живопису — портрету, натюрморту інтер'єру, міському пейзажу, тематичній картині. У кожному розділі подається коротка історія жанру, виявляється специфіка. Головне завдання розповіді — аналізуючи розкрити на прикладах творів радянського живопису особистість художника, його світогляду.

З великим інтересом читаються книги про життя і творчість російських художників, про видатні картини російського живопису.

ВАТОЛИНА Н. Н. Прогулка по Третьяковской галерее. — М., Сов. художник, 1976.

САВИЦКАЯ Т. В. Поисках правды и красоты: Очерк о художниках-передвижниках. — М., Изобразительное искусство, 1972.

ЯНОВСКИЙ-МАКСИМОВ Н. М. Сказы магический кристалл... О выдающихся русских художниках. Для учащихся старших классов. — М., Просвещение, 1977.

СМИРНОВА Н. И. Эстрадное вокальное искусство. — М., Знание, 1980.

(Далі буде.)

Склала О. КИРИЧЕНКО.

Заняття у афганських школах розпочались в цьому році не в березні, як звичайно, а у вересні.

На зміну уроків історії проводить Сайфудо Ріезуло.

Редактор М. ПЕТРОВ.

Ректорат, партком, місцевий профком і колектив кафедри фізичного висловлюють глибоке співчуття старшому викладачеві кафедри фізичного висловлюють глибоке співчуття старшому викладачеві кафедри фізичного висловлюють глибоке співчуття старшому викладачеві кафедри фізичного висловлюють г